

Plány SOVAK ČR pro zvládání sucha v ČR

Ing. Oldřich Vlasák

ředitel Sdružení oborů vodovodů a kanalizací ČR, z.s.

- Rok 2015 – první vážná epizoda sucha
- SOVAK ČR provedl interní šetření mezi svými členy

Základní statistické údaje respondentů v oblasti zásobování obyvatelstva pitnou vodou

Počet zásobovaných obyvatel	Délka sítě	Počet přípojek	Počet úpraven vody	Voda vyrobená vlastní	Voda převzatá	Voda předaná
	[km]			[tis. m ³]	[tis. m ³]	[tis. m ³]
4 204 973	31 513	818 453	508	239 797	35 176	28 749

Základní statistické údaje respondentů v oblasti odvádění a čištění odpadních vod

Počet napojených obyvatel	Délka sítě	Počet ČOV	Počet přípojek	Množství čištěných OV	Z toho splaškových
	[km]			[tis. m ³]	[tis. m ³]
3 459 432	15 600	696	526 137	314 217	110 314

Zaznamenali jste během své činnosti v roce 2015 jakékoliv projevy sucha?

Ano 73 %

Ne 27 %

- Snížení vydatnosti podzemních zdrojů vod
- Snížení průtoků v jednotlivých povrchových tocích

Změnila se kvalita surové vody pro výrobu vody pitné oproti minulým obdobím?

Ano 36 %

Ne 64 %

- Změna kvality povrchových vod
 - změna kvality biologického oživení
 - vyšší eutrofizace, vyšší zákal

Zaznamenali jste omezení dodávek surové vody?

Ano 27 %

Ne 73 %

- Jen v případě lokálních zdrojů podzemních vod

Došlo k omezení dodávek surové vody i pod technologické minimum úpravny vod?

Ano 18 %

Ne 82 %

- Jen ve výjimečných případech – Rakovnicko, Severní Morava

Došlo u Vás ke zvýšení spotřeby vody zákazníci?

Ano 82 %

Ne 18 %

- V naprosté většině nárůst objemu fakturované pitné vody v řádu jednotek % oproti roku 2014.

Zajišťovali jste externí dodávky pro obce s individuálními zdroji vody?

Ano 55 %

Ne 45 %

- 2015: V ojedinělých případech – vodojem, jednotliví zákazníci
- 2018: Mnohem četnější výskyt – prodloužena doba trvání nutnosti externích dodávek

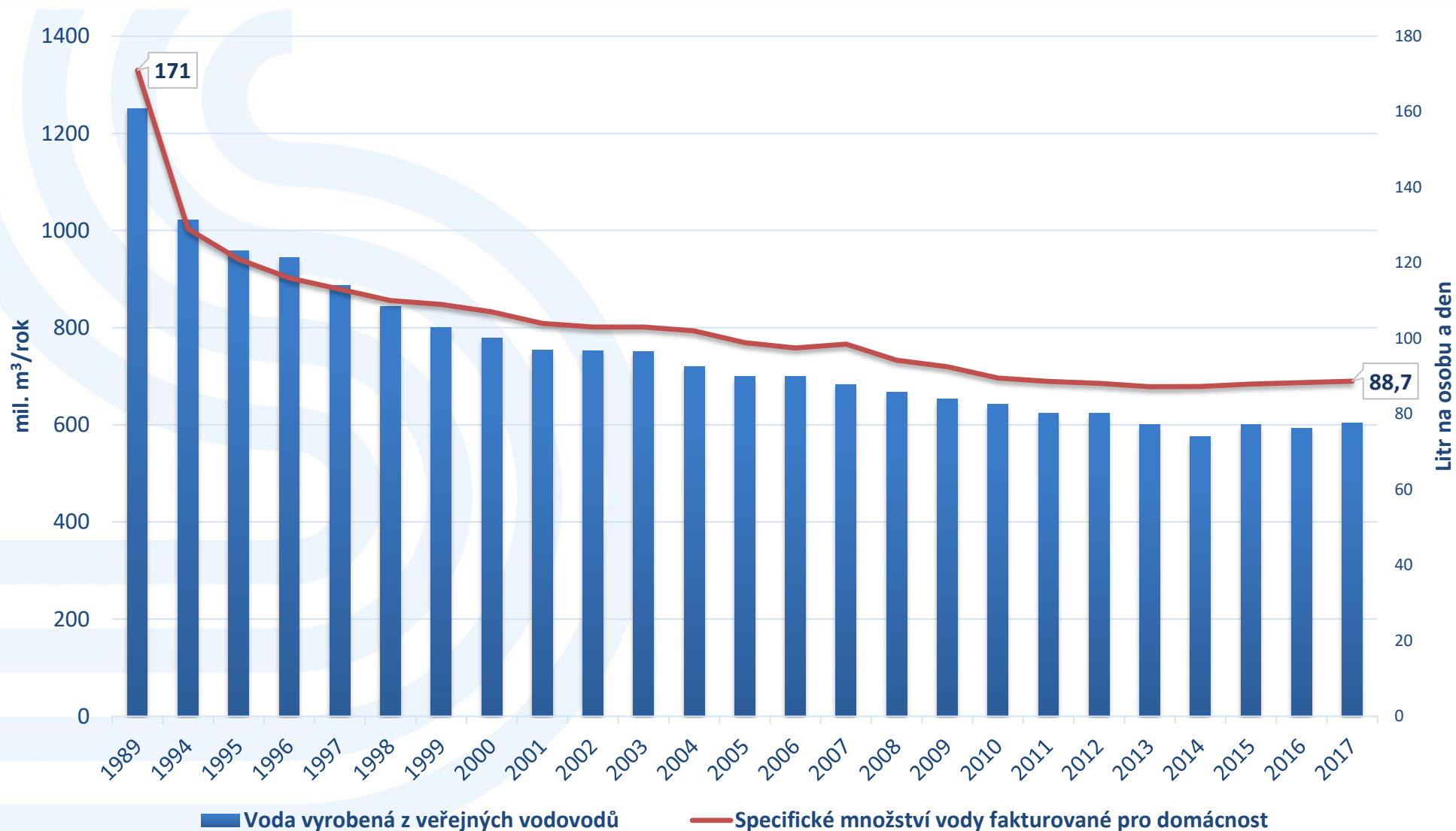
Bylo v období sucha využito systému krizového řízení na úrovni obce s rozšířenou působností/kraje jaká s ní byla zkušenost?

Ano 9 %

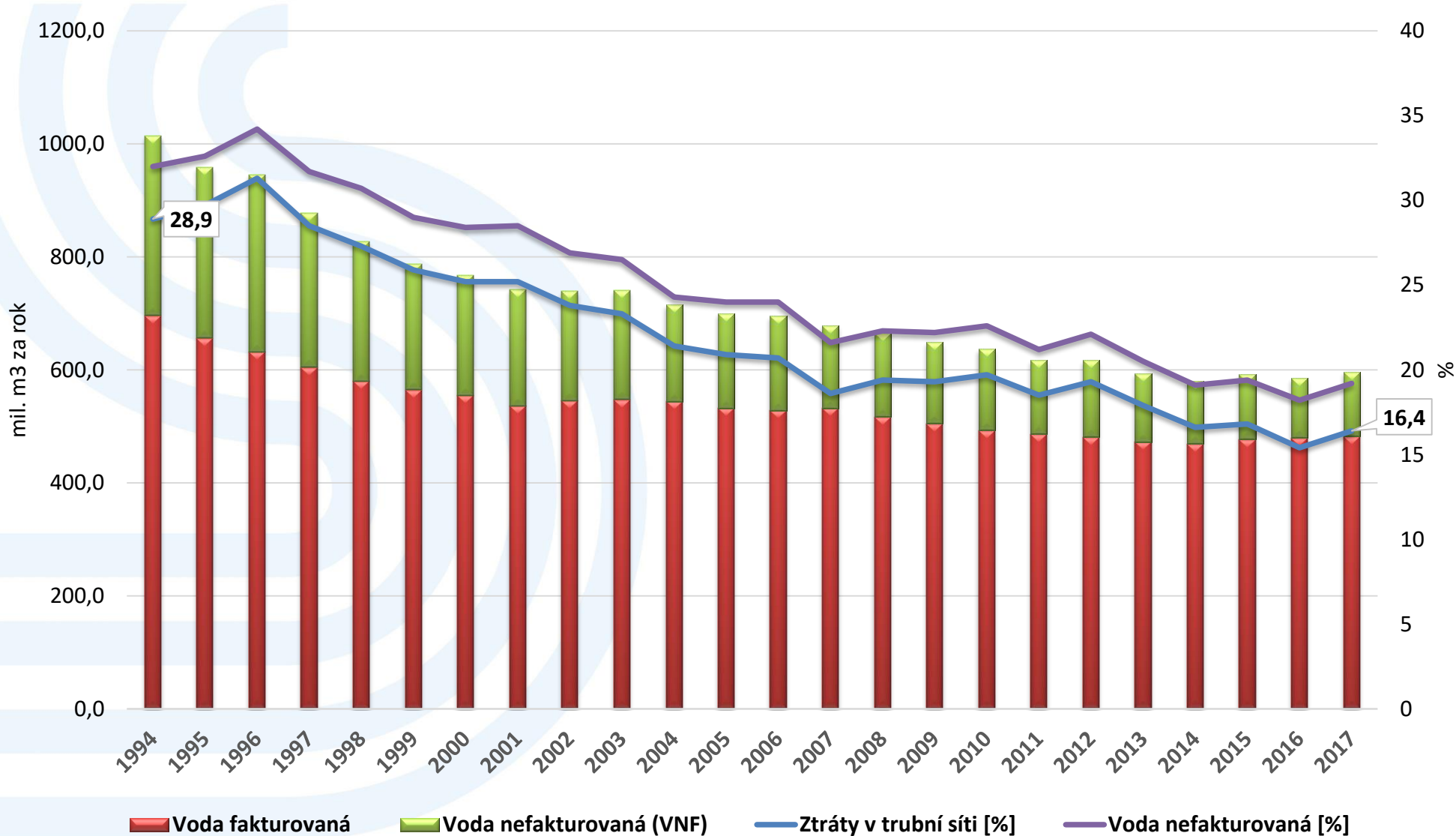
Ne 91 %

- Možnost krizového řízení v roce 2015 nebyla hojně využívána, či jen jako cvičení spojené s informačními semináři.

Vývoj spotřeby pitné vody v letech 1989-2017

Snižování vody nefakturované, ztrát vody v letech 1994-2017

Plán pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody

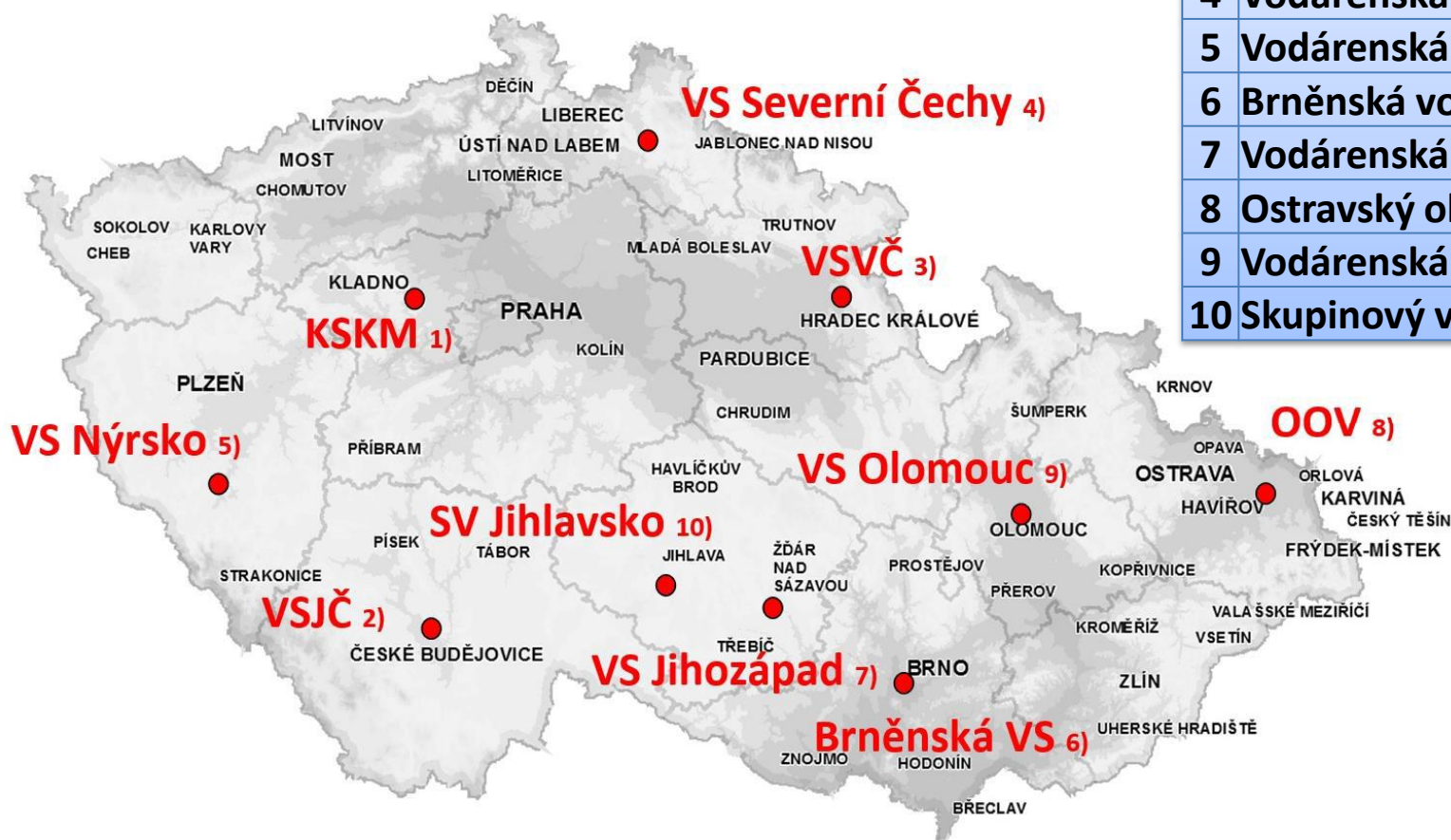
- **Obce s rozšířenou působností**
- Návrh je nutné projednat *s provozovateli vodovodů, kteří provozují vodovody propojené přes území alespoň dvou obcí s rozšířenou působností“.*
- **Krajské úřady**
- Návrh je nutné projednat *s provozovateli vodohospodářské infrastruktury významnými pro území příslušného kraje*

Komise pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody

- K jednání je nutné přizvat *zejména uživatele vody, významné pro dané území*

- Nutnost zajistit financování obnovy
- Propojování stávajících celků (Želivka → Kladensko/Berounsko)
- Budování nových soustav
- Více vlastníků, nepoměr mezi délkou sítě a počtem zásobených obyvatel, často využívána jen jako pojistka
- **Základní předpoklad pro zvládání následků sucha**

Celkový počet	10
Stáří	25 – 80 let
Počet zásobených obyvatel	cca 3 mil.
Celková délka	1 250 Km
Odhadovaná hodnota	15,5 mld. Kč

1	Kladno - Slaný - Kralupy n. V. - Mělník
2	Vodárenská soustava jižní Čechy
3	Vodárenská soustava východní Čechy
4	Vodárenská soustava severní Čechy
5	Vodárenská soustava Nýrsko
6	Brněnská vodárenská soustava
7	Vodárenská soustava Jihozápad
8	Ostravský oblastní vodovod
9	Vodárenská soustava Olomouc
10	Skupinový vodovod Jihlavsko

- Základní předpoklad efektivního řízení vodárenských soustav
- Systém dispečerského řízení vodohospodářských zařízení
- Havarijní management včetně integrovaného systému řízení náhradního zásobování vodou
- Systém informovanosti odběratelů veřejnosti a klíčových osob
- Systém sledování a optimalizace nákladů
- Systém plánování preventivní údržby a oprav
- Systém ochrany vodohospodářských zařízení
- Systém sledování výroby a spotřeby vody
- Systém kontroly kvality vody
- Integrovaný systém krizového řízení
- Systém řízení zdrojů
- **Praha, Kladno, Hradec Králové**

Definice dle zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu podle § 8 odst. 13:

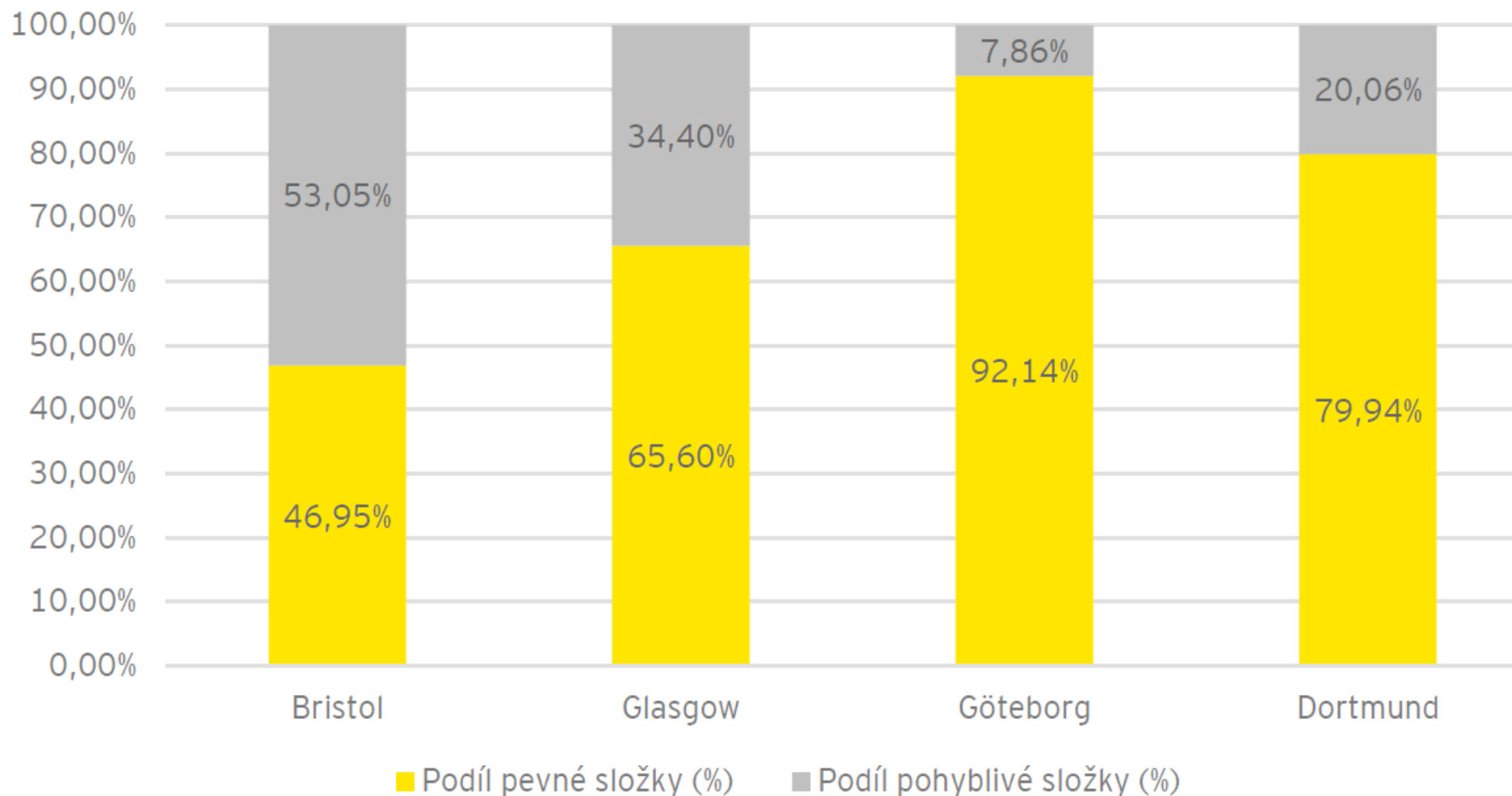
vodné je úplatou za pitnou vodu a za službu spojenou s jejím dodáním

Dvousložková forma vodného podle § 20 odst. 4:

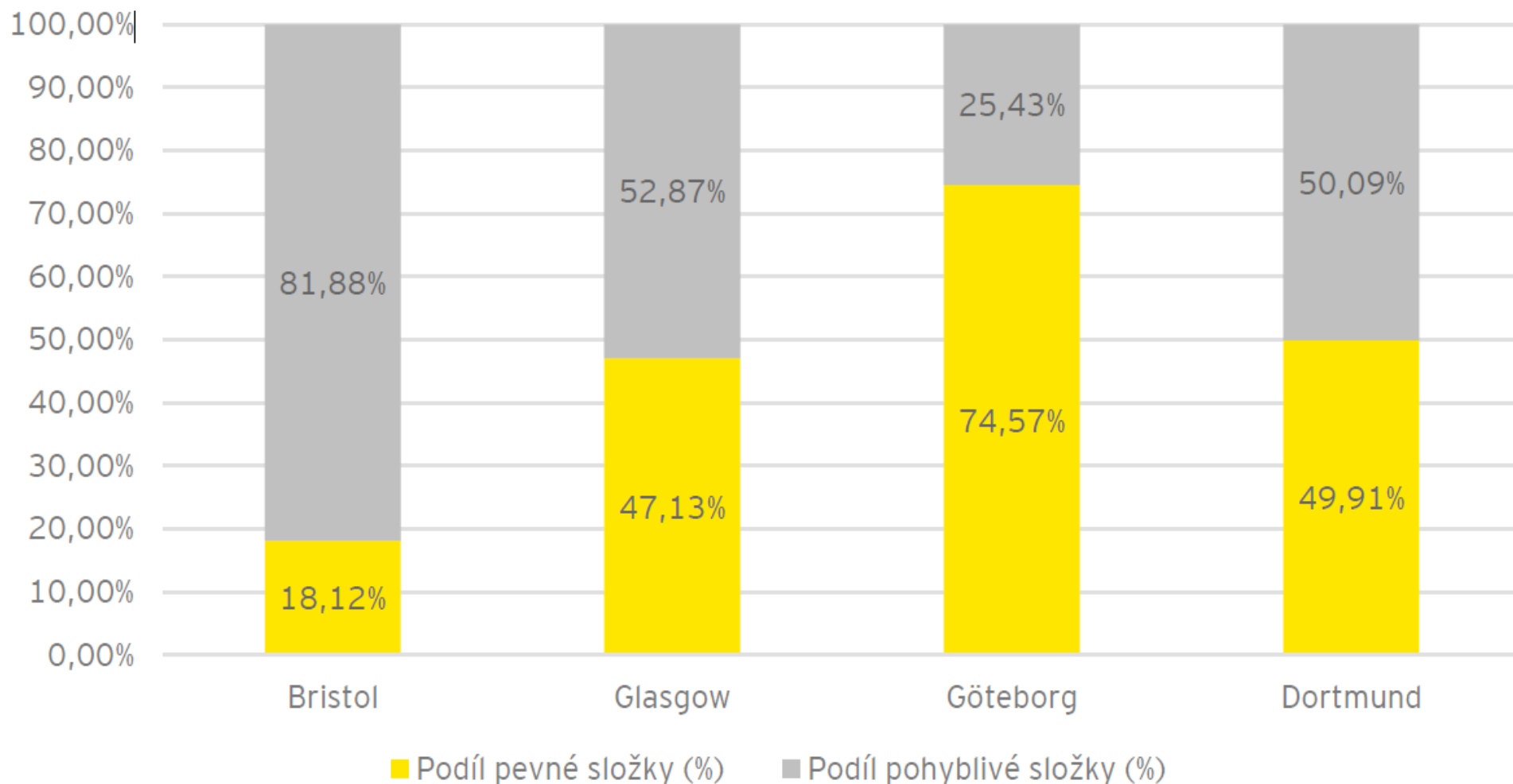
*Vodné a stočné se hradí v jednosložkové formě, **pokud obec nestanoví obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti** úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě, včetně druhu stanovení pevné složky. O úhradě vodného a stočného ve dvousložkové formě včetně druhu stanovení pevné složky může také rozhodnout nejvyšší orgán právnické osoby, která je vlastníkem vodovodů a kanalizací a ve které **výkon hlasovacích práv nejméně ve dvoutřetinové většině drží obce.***

- V současné době podíl prostředků na opravu a obnovu infrastruktury činí **cca 40 %** z celkové výše vodného a stočného.
- Celkový podíl **fixních nákladů 70-90 %**.
- Vodárenské soustavy **nelze provozovat jen jako zálohu** pro období 1-2 měsíce sucha
- Studie SOVAK ČR: **25 % odběrových míst se podílí na tržbách 1 %**.
- V zahraničí zcela běžné využití dvousložkové formy:
 - Anglie, Švýcarsko, Švédsko, Španělsko, Portugalsko, Polsko, Norsko, Nizozemsko, Lucembursko, Chorvatsko, Rakousko, Slovinsko, Itálie, Maďarsko, Řecko, Německu

Podíl pevné a pohyblivé složky na ročním účtu za vodné (spotřeba 35 m³ za rok – 1 osoba)

Podíl pevné a pohyblivé složky na ročním účtu za vodné (spotřeba 140 m³ za rok – 4 osoby)

- **Další napojování obcí a měst na páteřní vodohospodářskou infrastrukturu a její propojování do vyšších celků**
 - Nutnost zajistit obnovu stávajících celků
 - Výstavba lokálních zdrojů podzemních vod jen v místech bez možnosti napojení na oblastní skupinové vodovody
 - **Nejen budování a napojování skupinových vodovodů, ale také využívání v plném rozsahu, ne pouze jako rezerva na období sucha**
 - Lepší hospodaření se srážkovou vodou, recyklace vyčištěných odpadních vod
 - **Další budování infrastruktury musí být podmíněno jejich sdružováním do vyšších vlastnických celků**
- **Konec atomizace oboru VaK !**

Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR, z.s. (SOVAK ČR)

Sídlo a korespondenční adresa:

Novotného lávka 5
110 00 Praha 1

Kancelář:

Křižovnické náměstí 2
110 00 Praha 1

ředitel:

Oldřich Vlasák
Tel.: +420 221 082 207
e-mail: sovak@sovak.cz
web: www.sovak.cz